

cieaCOVA

MÈTODE EXPRES C1

Manual de classe

LA VALENCIANAOTA

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1	Expressió escrita	
	Recomanacions per a redactar	3
	L'article	8
	Tasca d'expressió escrita	10
	Com comence a escriure?	13
2	Expressió oral	
	Fer un bon guió	14
	Estructurar idees	16
	Tasca d'expressió oral	18
	Exemple de monòleg universal	19
	Fraseologia per al monòleg	20
3	Gramàtica i ortografia	
	Díftongs i hiats	23
	Accentuació	24
	Dièresi	27
	Exercicis de díftongs, accents i dièresi	28
	Perífrasis Verbals	33
	Exercicis de perífrasis verbals	34
4	Model de prova	
	De Russafa al Carne	39

RECOMANACIONS PER A REDACTAR

En la tasca d'expressió escrita no hem de pensar només de fer una redacció sense errades ortogràfiques o gramaticals. Hi ha algunes qüestions a tenir en compte per aconseguir una producció escrita que assolisca totes les competències necessàries i ens faça superar l'examen amb èxit. Ací teniu algunes recomanacions per poder redactar amb eficàcia:

1

CAL CONSTRUIR ORACIONS CLARES, CONCISES, DE SINTAXI SENZILLA I BEN TRAVADES

No hem d'abusar de les estructures complexes amb excés de subordinació i d'incisos llargs, ja que una idea inclosa en una estructura complexa queda desdibuixada i el text perd llegibilitat.

D'entrada, des de fa uns anys, els mitjans de comunicació estan associant les malalties mentals amb molts dels actes violents i atemptats que ocorren, ja que l'estil periodístic que empren no sempre és el més apropiat, encara que això es fa més evident en l'àmbit internacional en el qual observem una major consideració dels individus amb trastorns mentals com un perill per als altres.

D'entrada, els mitjans de comunicació estan associant des de fa uns anys les malalties mentals amb molts dels actes violents i atemptats que ocorren. Consegüentment, l'estil periodístic que empren no sempre és el més apropiat. Aquest fet es fa més evident en l'àmbit internacional en el qual observem una major consideració dels individus amb trastorns mentals com un perill per als altres.

Tampoc no s'ha de caure en l'extrem de reduir el text a frases molt curtes, separades per punts, cosa que pot produir un efecte de descohesió.

2

**HEU D'ORDENAR ELS COMPONENTS DE L'ORACIÓ
(ORDRE LÒGIC)**

Els elements de l'oració tenen una certa mobilitat dins l'estructura sintàctica; guanyen o perden importància segons el lloc que ocupen. Com a norma general, mantenim l'ordre convencional dels elements de l'oració:

subjecte + verb + complements

*Relacionats amb aquesta problemàtica, hi ha els següents casos.
Hi ha els casos següents que es relacionen amb aquesta problemàtica.

*A causa de les festes, la botiga va romandre tancada.
La botiga va romandre tancada a causa de les festes.

*Per tal de poder seguir les classes durant la pandèmia, molts estudiants es van connectar a la plataforma web del centre.
Molts estudiants es van connectar a la plataforma web del centre per tal de poder seguir les classes durant la pandèmia.

*La dona, al vestíbul de l'edifici, va trobar la cartera de l'estranger.
La dona va trobar la cartera de l'estranger al vestíbul de l'edifici

3

PRIORITZEU L'ÚS DE FRASES ACTIVES I PERSONALS

Les oracions d'estructura passiva són poc habituals en la sintaxi del valencià i disminueixen la llegibilitat del text. S'aconsegueix un estil més directe situant el subjecte al començament i fent servir formes verbals personals.

*Es comunicaran les dates dels exàmens el 30 de maig.
La universitat comunicarà les dates dels exàmens el 30 de maig.

*Les sol·licituds de revisió han de ser adreçades al degà per part dels estudiants.
Els estudiants han d'adreçar les sol·licituds de revisió al degà.

4

**CAL FER SERVIR MÉS VERBS QUE SUBSTANTIVS
(CONSTRUCCIONS NO NOMINALS)**

En valencià utilitzem els verbs amb molta més freqüència que els noms, perquè la construcció amb verbs és més genuïna, natural i directa. Els noms, a més, ens obliguen a utilitzar possessius i pronoms innecessaris, cosa que dona com a resultat una estructura encarcerada i poc genuïna.

*Podeu fer el trasllat de les vostres coses a l'oficina del costat.
Podeu traslladar les vostres coses a l'oficina del costat.

*La policia va donar avís dels robatoris que s'havien produït.
La policia va avisar dels robatoris que s'havien produït.

5

TRIEU PARAULES CLARES I PRECISES I EVITEU LES REPETICIONS

L'estil és més clar quan fem servir un lèxic adequat al text, allunyat de paraules complexes, poc freqüents i rebuscades. Això mateix passa si substituïm els mots de significat massa general o inconcret (fer, tenir, cosa...) per altres de significat més precís. Les repeticions d'idees i les expressions redundants carreguen el text i fan l'efecte de pobresa de recursos. Utilitzeu pronoms i sinònims.

*Prèviament a matricular-vos, heu de parlar amb el tutor.
Abans de matricular-vos, heu de parlar amb el tutor.

*El jurat del concurs va donar el premi al millor projecte.
El jurat del concurs va atorgar el premi al millor projecte.

*Voldríem recompensar-la amb un reemborsament de les despeses del trasllat. Aquest reemborsament el faríem en el compte bancari.
Voldríem recompensar-la amb un reemborsament de les despeses del trasllat que li faríem en el compte bancari.

6

REDUÏU LÚS DELS POSSESSIUS I DEMOSTRATIUS

De vegades, en la majoria dels casos per influència del castellà o d'altres llengües, s'utilitzen els possessius en construccions en què normalment se solen elidir. També s'ha d'evitar l'abús de demostratius en comptes d'articles.

*Tenia un forat a la seua jaqueta.
Tenia un forat a la jaqueta.

*L'explicació sobre estratègies discursives va dirigida a totes aquelles persones que hi estiguen interessades.

L'explicació sobre estratègies discursives va dirigida a totes les persones que hi estiguen interessades.

7

ASSEGUREU-VOS QUE CADA ORACIÓ TÉ UN VERB PRINCIPAL CONJUGAT

Tota frase necessita un verb principal i l'infinitiu no actua com a verb sinó com un nom; per tant, amb un infinitiu sol no es pot construir una frase.

*Per concloure, dir que les mesures garantiran la solució del problema.
Per concloure, cal dir que les mesures garantiran la solució del problema.

*Per acabar, recordar que la data de la prova és el dia 5 de juny.
Per acabar, vull recordar que la data de la prova és el dia 5 de juny

8

CAL DIVIDIR EL TEXT EN PARÀGRAFS EQUILIBRATS

Un factor que ajuda a comprendre el contingut del text és distribuir en paràgrafs els diferents blocs d'informació. Des del punt de vista de la concisió i de la precisió, hem de procurar que la informació quede distribuïda i ordenada lògicament, de manera que en un document els paràgrafs responguen a unitats temàtiques. Visualment, aquests blocs d'informació se separen amb una línia en blanc.

*La ceràmica estructural es defineix com un material ceràmic que suporta grans càrregues per a les quals ha estat dissenyada i es pot classificar en ceràmiques tècniques i ceràmiques convencionals.

Es creu que els primers pobles a utilitzar-la van ser els mesopotàmics i palestins fa aproximadament 10.000 anys, i que d'allà se'n va estendre l'ús a tot el món fins als nostres dies. Per aquesta raó és un material molt conegut per tothom i qualsevol podria dir-ne la utilitat i les propietats aparents només de veure'l.

A la vegada, però, és un desconegut quant a la composició, que pot ser molt variada, i les propietats mecàniques.

La ceràmica estructural es defineix com un material ceràmic que suporta grans càrregues per a les quals ha estat dissenyada i es pot classificar en ceràmiques tècniques i ceràmiques convencionals.

Es creu que els primers pobles a utilitzar-la van ser els mesopotàmics i palestins fa aproximadament 10.000 anys, i que d'allà se'n va estendre l'ús a tot el món fins als nostres dies.

Per aquesta raó és un material molt conegut per tothom i qualsevol podria dir-ne la utilitat i les propietats aparents només de veure'l. A la vegada, però, és un desconegut quant a la composició, que pot ser molt variada, i les propietats mecàniques.

L'ARTICLE

L'article d'opinió és un gènere argumentatiu d'àmbit d'ús periodístic. L'objectiu d'aquesta tipologia és comunicar idees, propostes o desacords per defensar un punt de vista i s'adreça a la societat en general. És un text subjectiu, sovint escrit en primera persona (millor del plural) o escrit en primera i tercera persona alhora. El text ha d'anar distribuït per paràgrafs clarament diferenciats i de mida semblant. Un paràgraf hauria de correspondre amb una idea només

Paraules sinònimes: Assaig, columna d'opinió, carta al director, cartes dels lectors, comunicat de premsa, editorial.

ESTRUCTURA

Títol	Sempre en minúscula i sense punt.
Autor	Utilitzeu un nom inventat
Text	• Introducció (10-20%) S'hi exposa el tema principal que es vol tractar. • Desenvolupament (50-80%) Hem de definir les idees principals del text i exposar els avantatges i els inconvenients. També podem fer servir exemples que legitimen les argumentacions. • Conclusió (10-30%) Podeu resumir les idees presentades o refermar la vostra posició, però és important que NO hi afegiu idees noves.

L'ARTICLE

EXEMPLE

Setge, escola i família

Rosa Cañadell

Cada vegada que hi ha un cas dramàtic d'assetjament escolar, tornem a parlar del paper de l'escola. El professorat està assumint els problemes que la societat no és capaç de resoldre: racisme, violència, exclusió social, etc. I tot amb gran indiferència per part de tothom. Han augmentat els conflictes als instituts i també les famílies desestructurades, els joves violents, la pobresa, però no ha augmentat gens el pressupost educatiu.

D'entrada, per detectar i afrontar els problemes de l'alumnat és imprescindible poder fer un seguiment personal dels xics i xiques, la qual cosa implica que hi haja menys alumnes per aula, més hores de tutoria, més psicòlegs. Però ni l'Administració està complint ni la societat en general fa pressió perquè es destinen més diners als centres públics, que és on més es concentra la diversitat.

A més, hi ha també la família. Els pares no s'assabenten a temps del gran malestar del seu fill o filla, i al mateix temps, culpen el professorat que ha d'atendre 60 o 120 alumnes a la setmana. Tanmateix, és més fàcil que un xic o xica que rep maltractaments a l'escola en pugui parlar amb la família que en l'àmbit de la mateixa escola, ja que allà hi ha els seus agressors i la confiança que pot tenir amb el professorat no s'ha de suposar que siga més gran que la que té amb el seu pare o la seua mare. Això no significa que l'escola no haja de posar tots els mitjans possibles per solucionar aquests conflictes, però la família esdevé cabdal per a detectar-ne el problema.

Les famílies dels agressors també tenen la seva responsabilitat. Quan els pares reben queixes de l'institut sobre mal comportament, caldria que entengueren que és un problema del "seu" adolescent. Tenir un fill o filla violent és un fet molt seriós i han d'establir mesures mitjançant la comunicació en el si del grup familiar i l'assessorament psicològic o terapèutic d'un professional.

A tall de cloenda, posar tot l'èmfasi en el funcionament de l'escola és un greu error i una manera de culpabilitzar tot el col·lectiu del professorat, defugint la responsabilitat de la resta d'agents que hi intervenen. Si no actuem conjuntament i hi aboquem tots els recursos adients, difícilment podrem aturar el sofriment de les víctimes ni redreçar el comportament dels agressors.

Article del 13 de juny del 2005 publicat en El Periódico (Adaptació amb finalitats didàctiques)

- CIEACOVA. Elabora una redacció de 300 paraules com a mínim tenint en compte les indicacions de l'enunciat que trobaràs a continuació:

Arran de l'assassinat de George Floyd, un ciutadà afroamericà que va morir després de ser arrestat per la policia, va sorgir als Estats Units un moviment de protesta que denunciava el racisme estructural i la brutalitat policial, i que ràpidament va adquirir una gran repercussió internacional gràcies a la difusió constant d'imatges i testimonis a través de les xarxes socials, que actuaren com un altaveu dels problemes i conflictes que recorren la societat contemporània.

Des d'un diari digital d'àmbit internacional t'han demanat que escrigues un article d'opinió en què reflexiones sobre aquests esdeveniments i sobre la manera com les plataformes digitals amplifiquen, transformen o condicionen els debats públics, alhora que analitzes la persistència del racisme en les seues diferents manifestacions i valores quines mesures podrien contribuir a erradicar la discriminació i a promoure una convivència més justa i igualitària en el conjunt de la societat.

SOLUCIÓ DE LA TASCA D'ARTICLE

Rebel·lió en el cor de l'imperi

Títol original i cridaner.
Sempre sense punt i
en minúscula

INTRODUCCIÓ

Els Estats Units està en flames. El brutal assassinat racial de George Floyd ha sigut el detonant d'una rebel·lió nacional que ha agafat per sorpresa la classe dominant. Fa unes setmanes, aquest home afroamericà va ser arrestat per policies blancs. Un d'ells l'ofegà amb el genoll durant gairebé nou minuts, mentre els seus companys ho miraven impassibles.

Relació del títol amb el contingut.

Contextualització de l'esdeveniment concret sense pressuposar que el lector coneix el cas.

Paràgrafs diferenciats. Cada paràgraf es correspon amb una idea.

Mecanismes de referència que relacionen la nova informació amb la presentada anteriorment.

Ús de connectors textuais

DESENVOLUPAMENT

Aquestes imatges de racisme explícit i intolerable s'han replicat fins al cansament en les xarxes socials. El món digital s'ha fet ressò ràpidament de l'esclat de ràbia popular i ha empès als carrers una multitud multiètnica i intergeneracional. Així, la influència de les noves fonts de comunicació en línia depassa la capacitat dels mitjans tradicionals, és a dir, funcionen com a veritable altaveu social per a denunciar les conductes que suposen una injustícia.

Expressions genuïnes.

Evitem verbs genèrics i busquem sinònims precisos.

Totes aquestes situacions fan palès que el racisme ocupa espais diversos a la nostra societat a partir de la discriminació des dels poders públics i els marcs legals i, des d'una vessant més social, a partir de les discriminacions en la vida quotidiana. Conseqüentment, cal establir mesures governamentals que garantisquen la igualtat de drets de qualsevol persona i, alhora, promoure la conscienciació social tant en campanyes institucionals com des del currículum educatiu.

Sempre introduïm en l'article un connector de conclusió.

CONCLUSIÓ

A tall de cloenda, podem afirmar que el racisme no és un ens abstracte sinó un problema social que afecta moltes persones. És per tot això que s'haurà d'erradicar, si volem aconseguir una societat justa i democràtica.

Recapitem sense afegir-hi idees noves.

Enric Valor
(240 mots)

RÚBRICA D'AUTOAVALUACIÓ DE L'ARTICLE

Ítems d'autoavaluació	Sí	No
El text té l'estructura d'un article: títol i nom de l'autor		
Visualment, el text està ben distribuït i organitzat en l'espai amb paràgrafs diferenciats (espai entre paràgrafs) i equilibrats (més de tres línies)		
Abans d'escriure, he organitzat i planificat el text i he fet un esborrany		
Abans d'escriure, he pensat quin és l'objectiu d'aquest text		
Pense en el lector, no pressupose que coneix la informació de l'enunciat		
Intente que les oracions siguen clares i estiguen ben estructurades (ordre lògic)		
Les oracions no són ni massa largues ni massa curtes		
Torne enrere i rellegisc les frases i els paràgrafs per veure que són coherents i estan cohesionats		
Tinc cura de la presentació: lletra clara i llegible, text net i marges correctes		

COM COMENCE A ESCRIURE?

Quan preparem un text escrit, seguim una sèrie de passos; es tracta d'un procés format per tres fases que es barregen i se superposen, però que en cap cas ens podem saltar si volem obtenir com a resultat un bon text:

1. La planificació
2. La redacció
3. La revisió

Abans de començar ens cal haver pensat sobre què volem escriure, quina intenció té el nostre text, quin contingut haurem d'incloure-hi, a qui ens adrecem, quina forma i quin to tindrà el document.

Aleshores ja estarem en disposició de redactar un primer esborrany. Mentre escrivim ens haurem d'assegurar que el text té la forma i l'estructura adequades, i que les idees segueixen una bona progressió i estan ben distribuïdes per mitjà dels paràgrafs. Farem atenció especialment a la manera com les connectem entre si i a l'ús dels signes de puntuació a fi que el text siga clar i quede ben travat.

Un cop la redacció queda enllestida, però, no podem donar el text per bo fins que no l'hem revisat. De fet, mentre planifiquem i redactem, revisem contínuament (canviem l'ordre de les idees, eliminem frases, afegim més contingut, etc.). Però segurament no serà fins al final que revisarem a fons el text des del punt de vista gramatical i ortogràfic. Ara bé, també hem de revisar el contingut (diem tot el que volíem dir?, hem estructurat bé el text?) i aspectes com les majúscules i minúscules, la cursiva, les cometes, etc.

En la pàgina següent us mostrem una rúbrica per a autoavaluar-vos en la primera redacció. Veureu que no es tracta concretament d'avaluar les vostres errades, sinó de treballar els passos que hem esmentat i que hem de seguir per a cada redacció.

A mesura que avancem amb el curs, les rúbriques canviaran i s'adaptaran als nous continguts que s'hi veuen. Així, treballarem en cada unitat diferents destreses per tal d'assolir un bon nivell en l'expressió escrita de manera gradual.

EL MONÒLEG I. FER UN BON GUIÓ

El punt de partida per a aconseguir fer una bona producció oral en la prova de monòleg és la planificació mitjançant l'elaboració d'un guió. Aquest veritable mapa de ruta permet que l'exposició avance en una direcció i no es quede en un garbuix d'idees disperses i mal relacionades (adequació i coherència). A més, ha de contenir els punts principals que es volen tractar, és a dir, el conjunt d'idees principals i secundàries ordenades i relacionades (cohesió).

3. BENEFICIS DE TREBALLAR AMB UN GUIÓ

1. Proporciona seguretat durant la intervenció.
2. Identifica el fil conductor i els punts importants de l'exposició.
3. Localitza buits, mancances o repeticions i ens ajuda a evitar-los

Què cal fer?	Convé preguntar-se
Llig l'enunciat amb atenció	Com puc relacionar les idees amb els meus coneixements del tema?
Defineix la idea principal del text	Quina és la idea bàsica amb què s'ha de quedar el receptor?
Selecciona els aspectes que cal tractar-hi, d'acord amb la idea dominant del text.	Quins punts m'interessa destacar? Quina informació he de descartar? Quins exemples poden resultar més útils?

Una vegada tinguem al cap tota la informació, cal elaborar el guió com una llista de punts bàsics que serveix per recordar allò que s'ha preparat. Concretament, consisteix en un pla esquemàtic que s'ha de desenvolupar oralment.

No es tracta, doncs, de redactar l'exposició i després llegir-la en veu alta.

ESTRUCTURA DEL GUIÓ

Hi ha una cita clàssica que il·lustra l'estructura tripartida del discurs: “Digues de què parlaràs, parla, digues de què has parlat.”

L'estructura, per tant, consta de tres fases: introducció, desenvolupament i conclusió, aquesta estructura prové de l'oratòria clàssica i té en compte els diferents nivells d'atenció del receptor durant la xerrada.

INTRODUCCIÓ (10%)	Cal anunciar el tema de què es parlarà, justificar per què és important i remarcar-ne l'actualitat o l'interès..
COS O DESENVOLUPAMENT (70-80%)	Té com a finalitat oferir, de manera organitzada i fàcil d'assimilar, els continguts del discurs. Cal incloure cadascun dels temes que s'haja decidit desenvolupar i seguir una estructura determinada. Intenteu incloure només 3 idees.
CONCLUSIÓ (10-20%)	És el final del discurs i enllaça amb el que s'ha dit a la introducció. Consta de la síntesi de les idees que s'han desenvolupat, és a dir, la recapitulació. No hem d'afegir idees noves en aquesta part.

EXEMPLE DE GUIÓ

L'escalfament global i les seues conseqüències	
INTRODUCCIÓ	Tema principal: L'escalfament del planeta Qüestió d'actualitat: greus problemes per al medi ambient i la vida
COS	• Desenvolupament climàtic: efecte hivernacle + variació del clima • Conseqüències: pèrdua de l'equilibri + augment del nivell del mar + desgel dels pols + mort d'ecosistemes • Solucions: mesures internacionals + la indústria + la mobilitat + els residus
CONCLUSIÓ	Problemes fan palés la importància del tema Conscienciació i mesures

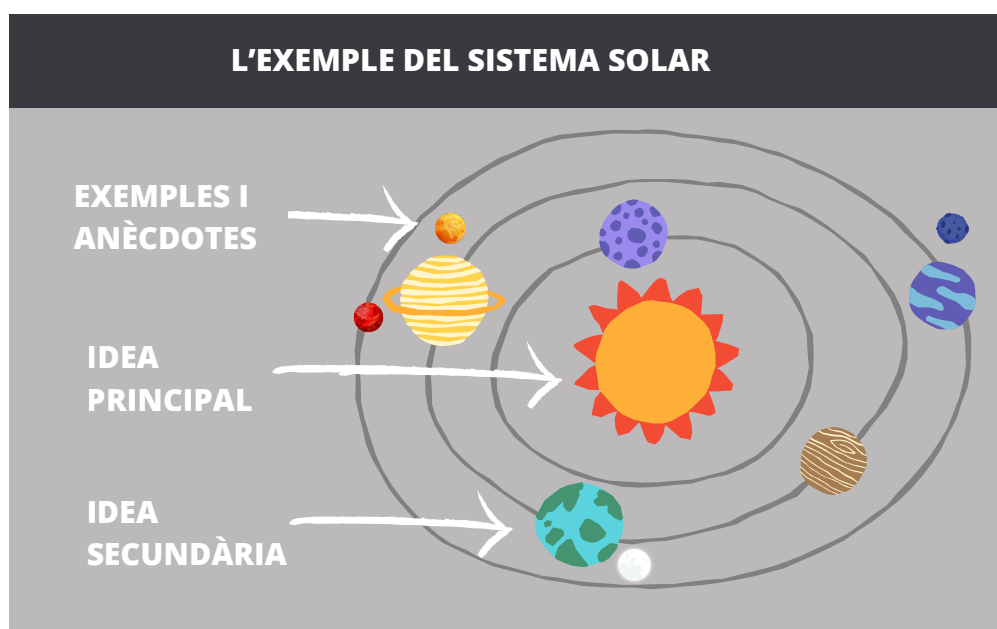

Prem la icona per escoltar l'àudio d'aquest guió

COMPETÈNCIA ORAL

OBSERVA

Tota producció -siga en format escrit o oral- inclou tant idees principals com idees secundàries que aclareixen o detallen les primeres. Les idees principals poden ser diverses i abasten des del tema general del text fins a altres aspectes que hi aprofundeixen. Pel que fa a les idees secundàries, tenen rellevància, ja que contribueixen a la comprensió del contingut de cada idea principal.

Pensem en el sistema solar com un punt de referència: la idea principal actua com un nucli magnètic que exerceix la seua atracció sobre diversos planetes que orbiten al seu voltant, els quals representen les anomenades idees secundàries. Aquestes idees secundàries tenen la funció d'enriquir, detallar i complementar la idea principal, fet que contribueix a una comprensió més profunda del contingut.

A més, podem proporcionar informació addicional a través d'anècdotes o exemples, que actuen com els satèl·lits de les idees secundàries. Aquests fets concrets serveixen per a reforçar afirmacions i facilitar la comprensió de la informació.

RECORDA!

No podem equipar els elements accessoris i substancials; és necessari establir una jerarquia per a una millor organització.

Per a localitzar les idees cabdals podem encerclar els mots clau de l'enunciat o de cada suggeriment. Una altra manera és posar-hi un títol o bé estar atents als indicadors que ens hi podem trobar com ara connectors que ens donen pistes tipus: en conseqüència, com a conclusió, com a idea principal, etc.

ESTABLIMENT D'IDEES

Observa el següent enunciat:

Encerclem o subratllem les paraules clau

ELS VEHICLES DE COMBUSTIÓ

En algunes grans ciutats, les entitats ecologistes i veïnals volen plantejar als consistoris que cobren una taxa anticontaminació. Plantegen que tothom que circule en moto, cotxe, furgoneta o camió per les zones de baixes emissions (ZBE) pague 4 euros al dia per entrar a la ciutat. Formeu part d'una associació veïnal i us han convidat a una taula redona per a defensar noves formes de mobilitat urbana i sostenible. Cal que tingueu en compte, entre altres, aquestes idees:

- Restringir l'accés als centres urbans i crear aparcaments dissuasoris als afores.
- Impulsar opcions de mobilitat urbana: transport compartit, transport públic...
- Exonerar de la taxa els vehicles elèctrics i ampliar els punts de recàrrega.

Observa com traslladem la informació al guió:

INTRODUCCIÓ	Tema: Implementació d'un <u>impost que lluite contra la contaminació per als vehicles de combustió</u> . Justificació: Necessitat de reduir els nivells de contaminació atmosfèrica a les zones urbanes, i millorar la qualitat de l'aire i la salut pública		
	1. D'entrada. Limitació d'accés als centres urbans	Atés que: Redueix les emissions contaminants i millora la salut ambiental A més: creació d'aparcaments dissuasoris als afores de la ciutat	Tanmateix. Cal millorar connexió amb el centre. Exemple: autobús, metro
COS	2. D'altra banda. Alternatives de mobilitat urbana sostenible	Conseqüentment: Menys dependència dels vehicles privats. A tall de mostra: Transports sostenibles	Efectes positius en contaminació i trànsit Anècdota: exemple de transport compartit
	3. Així mateix, exonerar de la taxa als vehicles elèctrics	Vist que: Incentiu per a la transició cap a tecnologies més netes. Amb tot: Ampliació dels punts de recàrrega	Ja que: actualitat punts insuficient. Exemple: punts en espais públics
CONCLUSIÓ	Mesura necessària per a abordar els problemes ambientals i de salut pública associats al trànsit urbà. --- Ja que/ Cal promoure futur més sostenible i saludable per a les grans ciutats.		

Jerarquitzem la informació en tres columnes.

Important! Els elements tipogràfics ens ajuden a veure clarament l'organització de les idees.

Participes en unes jornades de psicologia i t'han encomanat una xarrada sobre com preparar emocionalment i materialment l'etapa final de la vida. A partir de la proposta següent, prepara una exposició d'una durada de 3 o 4 minuts en la qual pots tenir en compte les idees que trobaràs més avall. Pots donar exemples, expressar la teua opinió, suggerir problemàtiques i solucions o fer referència a la teua experiència personal. Disposes de 10 minuts per a llegir el text i preparar l'exposició.

'Döstädning', la mort sueca

Més enllà de dolor i pèrdua, la mort d'un ser estimat comporta uns tràmits tant tristos com inesperats, com ara resoldre què fer-ne amb les pertinences. El costum suec del 'döstädning' consisteix a desfer-nos dels objectes poc significatius per a nosaltres per a estalviar-los el tràngol als qui ens sobreviuen.

- Consumisme i acumulació d'objectes
- La mort com a procés natural
- Reflexió sobre les pertinences essencials
- Maneres de fer front al dol

GUIÓ UNIVERSAL PER A MONÒLEGS**INTRODUCCIÓ**

Bona vesprada, el meu nom és _____ soc _____(càrrec)_____ i en aquesta reunió/jornada/xarrada parlaré en referència al tema de ____TEMA_____. Aquest és un assumpte molt rellevant perquè incumbeix a tota la societat i tots tenim una part de responsabilitat en ____TEMA AMB ALTRES PARAULES_____, la qual cosa ha provocat que es tracte d'una qüestió d'actualitat.

COMENÇAR:

D'entrada, i per endinsar-nos en matèria, ____TEMA_____ suscita un ventall d'opinions, tot depén del punt de vista des del qual ho mirem. Malauradament, en aquest país som molt extremistes i, en ocasions, tenim perspectives esbiaixades, no ens aturem a veure els diferents matisos i potser és on es troba l'equilibri.

CONTINUAR 1:

Així doncs, pense que el principal efecte que pot tindre _____ és _____. Atés que _____. De fet, cal aturar-se a reflexionar sobre les causes que han desenvolupat aquesta circumstància. Un bon exemple n'és _____.

CONTINUAR 2:

No obstant això, cal esmentar que aquest fenomen té inconvenients. Per una banda, _____. Per altra banda, planteja desafiaments a llarg termini que cal abordar amb intel·ligència i prudència, com ara _____.

CONCLUSIÓ

Al capdavant, si no es prenen les decisions envers ____TEMA_____ correctes hui, en un futur la societat se'n penedirà. Per tant, arribats a aquest punt podem concloure que no són qüestions alienes a nosaltres i és per això que hem d'estrényer els lligams per tal d'assegurar que el camí que s'emprén siga el més adient.

EXPRESSIONS DE MONÒLEG

Ja hem vist la utilitat de treballar amb un guió, és a dir, un petit esquema amb el qual podem establir els punts principals de la nostra producció oral encapçalats per un connector. Així mateix, una altra manera de millorar el monòleg és integrar-hi algunes expressions i modismes que ens ajuden a augmentar-ne el nivell.

EXPRESSIONS PER A LA INTRODUCCIÓ

Ara parlaré/A continuació parlaré/Tot seguit tractaré (TEMA DEL TEXT)

D'ençà fa uns anys que la nostra societat es transforma ràpidament, la qual cosa demostra la necessitat d'analitzar (TEMA DEL TEXT)

Ja és ben sabut que caminem a passos de gegant vers una societat globalitzada, fet que provoca (TEMA DEL TEXT)

Aquest és un tema/assumpte d'actualitat/ important/ rellevant/ interessant perquè...

Aquesta qüestió capgira la realitat tal com la coneixem, per això cal analitzar-la fil per randa.

Com quasi tot en la vida aquest tema presenta uns avantatges i uns inconvenients que esmentaré a continuació.

Tot seguit passaré pel sedàs algunes qüestions importants relacionades amb aquest assumpte.

Arran de (TEMA DEL TEXT) hi podem establir algunes idees secundàries relacionades que explicaré a continuació.

EXPRESSIONS PER AL COS

Per començar diré/ Començaré, doncs, parlant/
D'entrada/En primer lloc/Primerament...

El principal efecte d'aquest tema rau...

Pel que fa a..., considere que l'anàlisi s'esdevé...

Aquesta idea o concepte es fa palés mitjançant...

Des d'una vessant...

Hem de considerar alguns factors exògens...

Una característica constitutiva...

Atenent a les circumstàncies, podem dir que..

Malauradament, aquest fet esdevé un arma de doble tall perquè...

Si abastem totes aquests opcions des d'una perspectiva integradora, de segur que....

Cal vetllar per mesures racionals que garantisquen solucionar la problemàtica de soca-rel.

Una consideració/ un suggeriment que em sembla interessant...

A curt o a llarg termini cal trobar solucions...

Açò esdevé un cercle viciós que impedeix l'erradicació de...

Hi ha alguns prejudicis arrelats pel que fa a (TEMA DEL TEXT)

• EXPRESSIONS PER A LA CONCLUSIÓ

Per concloure/ En conclusió/ A tall de conclusió/Comptat i debatut podem afirmar que.....

Amb aquests suggeriments assolirem millores en...

...atés que, amb tot plegat...

No són les dèries de ningú sinó el resultat de...

No són qüestions alienes a nosaltres, per la qual cosa caldrà...

No em cap dubte que haurem de lligar-nos bé les espardenyes per aconseguir...

Caldrà estrényer els lligams i col·laborar tots plegats per...

Si no canviem el nostre present, en el futur ens en penedirem.

La millor manera de canviar el futur és predir-lo.

S'anomena diftong l'agrupament de dues vocals en una mateixa sí·l·laba, com en ai-re, io-gurt, cau-re i qua-tre.

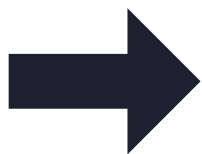
Per contra, la successió de dos vocals pertanyents a sí·l·labes diferents constitueix un hiat, com en lli-bre-ri-a i ma-nu-al.

Hi ha casos en què la vocal i o la u funcionen com a vertaderes consonants: iogurt, duia, uixer, meua...

Diftongs decreixents		Diftongs creixents	
A		A	
E		E	
I	+	I	+
O		O	U
U		U	

mai, aire, Remei, reina, boira, cuina, buit. cauré,
pau, hereu, viu, estiu, coure, duu

quatre, Pasqua, qüestió, obliquïtat, quota, aigua,
paraigua, ungüent, pingüí, paraiguot

Contràriament al castellà, IA, IE, IO i UA, UE, UO no formen diftong.

Barbàrie Bar-bà ri-e
València Va-lèn-ci-a

Nuesa Nu-e-sa
Estàtua Es-tà-tu-a

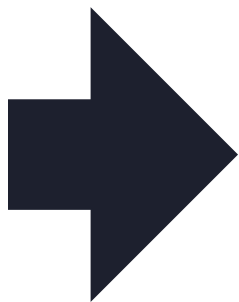
Tenim dos tipus d'accent:

obert o greu (à, è, ò)
tancat o agut (é, í, ó, ú)

Solament portaran accent gràfic:

Agudes	vocal vocal + s -en, -in matí, passió, ningú, cabàs, cafés, confós, entén
Planes	les que no acaben en cap de les terminacions anteriors fràgil, dinàmic, àmbit, cèntim, bevéu
Esdrúixoles	totes sèrie, ciència, àmplia..

No accentuarem les paraules agudes acabades en:

DIFTONG: Ex: perdiu, Remei.

–AN, –ON, –UN. Ex: cantaran, Ramon, Cancun.

CONSONANT+S. Ex: cantons, cosins.

Accentuarem les paraules planes acabades en:

DIFTONG. Ex: anàveu, dormíeu.

–AN, –ON i –UN. Ex: telèfon, plàtan.

CONSONANT+S. Ex: hòmens, exàmens.

Els aplecs vocàlics IA, IE, IO i UA, UE , UO no formen MAI diftong en valencià i donen lloc a moltes paraules esdrúixoles que en castellà són planes. Ex: pèrdua, memòria, història.

Si teniu dubtes a l'hora de posar accent obert o tancat a les vocals E i O és important que recordeu aquestes indicacions:

Agudes	solen ser tancades: café, després, aniré, comprén, nové, avió, camió, sinó...	EXCEPTE: arròs, açò, això, allò, ressò, repòs, perquè, però...
Planes	Majoritàriament són obertes: dipòsit, sòlid, tèxtil, exèrcit, dèbil..	EXCEPTE - Verbs de la 2a conj. véncer, créixer, córrer... - Formes del verb ser. - Altres mots: estómac, cérvol, préstec, feréstec...
Esdrúixoles	solen ser obertes: gènere, història, ciència...	EXCEPTE fórmula, pólvora, tómbola, góndola, església, Dénia. Verbs de la 2a conj. ocórrega..

Les PARAULES MONOSÍL·LABES, tot i ser considerades agudes, no porten accent en la majoria dels casos i, si en porten, és un accent diacrític (aquell que distingeix unes paraules d'unes altres que s'escriuen igual i que tenen significats diferents).

Els 15 accents diacrítics (sempre amb monosíl·labs) són:

BÉ ✓ I BÉNS BE	DÉU 10 DEU I VERB DEURE	ÉS VERB SER PRONOM REFLEXIU ES	MÀ POSSESSIU LA MEUA MA	MÉS + MES
MÓN POSSESSIU EL MEU MON	PÈL CONTRACCIÓ PER+EL PEL	QUÈ ? INTERROGATIU I RELATIU TÒNIC ! QUE EXCLAMATIU, RELATIU ÀTON I CONJÚNCIÓ	SÉ VERB SABER PRONOM REFLEXIU SE	SÍ I CONJÚNCIÓ CONDICIONAL SI
SÒL SOL I VERB SOLER	SÓN VERB SER SON I POSSESSIU: EL SEU	TÉ VERB TENIR TE I PRONOM	ÚS ACCIÓ D'USAR PRONOM FEBLE US	VÓS FORMA DE TRACTAMENT PRONOM FEBLE VOS

REMARQUES

→ Els verbs de la primera conjugació acabats en -iar es conjuguen com confiar i, per tant, les tres primeres persones del present d'indicatiu són planes: estudie, estudia, copies, copia...

Els adverbis acabats en -ment només porten accent si la paraula de la qual deriven en porta: íntegrament, prèviament...; però concretament, tranquil·lament...

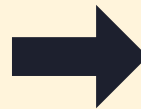
La dièresi és un signe gràfic que col·loquem exclusivament sobre la i i la u. Té les funcions següents:

- 1** Indicar la pronúncia d'una u darrere de les consonants g/q i davant de les vocals e /i: llengües, lingüístic, qüestionari...
- 2** Trencar diftongs decreixents perquè volem indicar que una i o una u es pronuncien en emissions de veu diferents o que no són i/u consonàntica: raïm, veïna, peüc, heroïna, conduïa, produïa, conduïen...

Si podem accentuar les vocals i / u, no hem de posar-hi dièresi sinó accent.
Lluís > Lluïsa suís > suïssa país > països reduïeu > reduïen

Hi ha alguns casos en què no cal posar dièresi:

Les formes verbals d'INFINITIU, GERUNDI, FUTUR i CONDICIONAL dels verbs acabats en VOCAL+-IR: agrairé, introduïrem, produir, produïries, conduint.

Si el temps verbal té una P, durà dièresi.
reduïa (passat)
reduirà (futur)

Els mots acabats en els sufixos: -ISME, -ISTA, -UM, -US
egoïsme, heroïsme, europeïsta, harmònim, Màrius...

En els mots amb els prefixos ANTI-, CO-, CONTRA-, RE-, SEMI-, AUTO-, PRE-: contraindicació, antiinflamatori, preindustrial...

No es consideren compostos: reüll i les formes del verb reeixir: reïsc, reïxes...

REMARQUES

- La vocal amb dièresi no sempre coincideix amb la vocal tònica: traïdor, ensaïmada, suïcidi, diürètic...
- Els mots cultes amb el sufix -al ja no porten dièresi: helicoidal, trapezoidal...
- El verb argüir porta dièresi sobre la u en l'infinitiu, però en la resta de temps verbals pot portar-la sobre la i o la u: argüir, argüint, argüiré, argüiria, argüït, argüisc...

1. Separa les síl·labes de les paraules següents i torna a escriu-les:

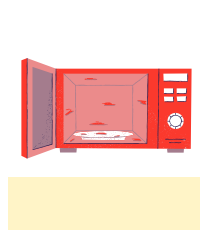
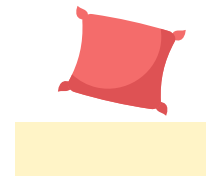
nació (na-ci-ó)
boira
sou
caure
operació

bou
ciència
aire
raó
feina

cuina
hui
espai
palau
confiança

peu
reina
poema
actriu
taula

2. Escriu el nom sota cada objecte o part de la casa i separa'n les síl·labes:

3. Completa els mots següents amb un diftong. A continuació escriu la paraula corresponent per completar cada refrany:

__na alm__na t__ q__tre
fir__re r__ f__na c__

- Qui mira de lluny, _____ a prop.
- Del pa _____, tothom en fa llesques.
- Hereu _____ no dura gaire.
- Un fill o dos són poc: _____ o cinc són foc.
- Cadascú a casa seua és un _____.
- _____ feta no té destorb.
- Al malfeiner, cap _____ li va bé.
- L'_____, quan la faràs, no mires a qui la fas

4. Accentua aquestes paraules agudes quan calga:

valencia	Berlin	anell	ningu	verbal	indecis
compren	escas	saltar	confus	apren	oportu
sino	resso	aixo	cantaran	perque	preten
Ramon	porter	hereu	mati	cosi	algun

5. Accentua aquestes paraules planes i esdrúixoles, quan calga:

anec	arma	fragil	moto	castig
llibres	historia	canten	examen	glandula
intim	sopa	intemperie	roses	dormen
pasta	substancia	carrec	musica	ultim
salses	dificil	llunes	liquid	music
caries	camera	util	gimnastica	psicoleg
fotografica	martir	unica	paciencia	arbitre

6. Accentua les paraules que calga d'aquestes frases:

- El ballari ens va saludar quan s'acaba l'obra
- Els vestits d'epoca tenen molt d'exit per carnestoltes
- Aquella hipotesi sobre l'estetica es del tot falsa
- Quasi tot el public buscava un taxi a l'eixida del teatre
- Es mes important l'aspecte psiquic que no el fisic
- El tecnic va solucionar l'avaria de la linia telefonica
- Hi havia una errada en el numero de telefon de les oficines
- Aquell home era catedratic de la universitat i es presentava per a dega

7. Relaciona els accents diacrítics amb el dibuix corresponent:

DEU
DÉU

10

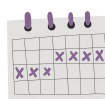
SI
SÍ

BE
BÉ

SOL
SÒL

MES
MÉS

8. Posa'ls l'accent diacrític a aquelles paraules que ho necessiten:

1. Els homes mes valents estan ací.
2. Ahir sabies be la lliçó.
3. En alçar Deu, repicaran les campanes.
4. Ell em deu deu pessetes.
5. Que volies tu? Una barra de pa?
6. Dona la ma als amics.
7. Per ací es diu que Joan es un lladre.
8. Perquè vos tinc llastima, si no, vos tirava al carrer.
9. A vos no vos he de dir si podeu entrar.
10. No digueu ni si ni no fins saber la veritat.
11. El mes de juliol sol fer molta calor.
12. Aquest jove no te pel a la barba.
13. Vos puc oferir un te amb gesmil que Carles te amagat perquè es d'us particular.
14. Volem saber que has fet amb els diners que t'hem deixat

9. Col·loca'ls a les paraules següents la dièresi si la necessiten:

aigua	cuina	produit	ateisme	conduiria
pasques	reintentar	suís	agraiment	genuina
reull	peuc	quocient	ensaimada	egoista
reixa	cinquanta	ciutat	agrair	contraindicació
obeies	coincidir	traint	proteina	reixa
altruista	posseit	coutilitzar	diurn	aillant

10. Completa les frases següents amb la forma que hi corresponga del verb entre parèntesis:

- T'estic molt _____ (AGRAIR) per tots els favors que m'has fet.
- Mentre jo _____ (PRODUIR), els del costat s'enfonsaven.
- Anit observava com el sopar es _____ (COURE) a poc a poc.
- _____ (INTRODUIR) la targeta de cara a vosaltres.
- El sucre no es _____ (DILUIR) prou bé perquè el café estava fred.
- Cal que vosaltres _____ (DISMINUIR) les despeses generals.
- _____ (POSSEIR) tanta riquesa que ni sabia el que tenia.
- Mentre estaven els llums encesos, el cartell _____ (LLUIR) amb força.
- Per favor: _____ (INCLOURE) també la sol·licitud.

- Si jo fora el gerent, _____ (REDUIR) el dèficit que han _____ (PRODUIR) els administradors.
- Encara no han _____ (RECONSTRUIR) la necròpolis que van descobrir els arqueòlegs.
- Durant tot el viatge estàs _____ (ENVAIR) el carril contrari, de manera que després de dinar _____ (CONDUIR) jo.
- Després d'estudiar el cas, l'advocat ha _____ (DEDUIR) que en l'execució del crim _____ (INFLUIR) algunes causes encara inexplicables.

SOLUCIONS

1. Separa les síl·labes de les paraules següents i torna a escriure-les:

nació (na-ci-ó)	bou bou	cui-na	peu	peu
boira boi-ra	ciència ci-èn-ci-a	hui hui	reina rei-na	rei-na
sou sou	aire ai-re	espaï es-pai	poema po-e-ma	po-e-ma
caure cau-re	raó ra-ó	palau pa-lau	actriu ac-triu	ac-triu
operació o-pe-ra-ci-ó	feina fei-na	confiança con-fi-an-ça	taula tau-la	tau-la

3. Completa els mots següents amb un diftong. A continuació escriu la paraula corresponent per completar cada refrany:

eina	almoïna	tou	quatre
firaire	rei	feina	cau

- Qui mira de lluny, **cau** a prop.
- Del pa **tou**, tothom en fa llesques.
- Hereu **firaire** no dura gaire.
- Un fill o dos són poc: **quatre** o cinc són foc.
- Cadascú a casa seua és un **rei**.
- Feina** feta no té destorb.
- Al malfeiner, cap **eina** li va bé.
- L'**almoïna**, quan la faràs, no mires a qui la fas

5. Accentua aquestes paraules planes i esdrúixoles, quan calga:

ànec	arma	fràgil	moto	càstig
llibres	història	canten	examen	glàndula
íntim	sopa	intempèrie	roses	dormen
pasta	substància	càrrec	música	últim
salses	difícil	llunes	líquid	músic
càries	càmera	útil	gimnàstica	psicòleg
fotogràfica	màrtir	única	paciència	àrbitre

8. Posa'ls l'accent diacrític a aquelles paraules que ho necessiten:

- Els homes més valents estan ací.
- Ahir sabies bé la lliçó.
- En alçar Déu, repicaran les campanes.
- Ell em deu deu pessetes.
- Què volies tu? Una barra de pa?
- Dona la mà als amics.
- Per ací es diu que Joan és un lladre.
- Perquè vos tinc llastima, si no, vos tirava al carrer.
- A vos no vos he de dir si podeu entrar.
- No digueu ni sí ni no fins saber la veritat.
- El mes de juliol sol fer molta calor.
- Aquest jove no té pèl a la barba.
- Vos puc oferir un te amb gesmil que Carles té amagat perquè és d'ús particular.
- Volem saber què has fet amb els diners que t'hem deixat

10. Completa les frases següents amb la forma que hi corresponga del verb entre parèntesis:

- T'estic molt **agraït** (AGRAIR) per tots els favors que m'has fet.
- Mentre jo **produïa** (PRODUIR) els del costat s'enfonsaven.
- Anit observava com el sopar es **coïa** (COURE) a poc a poc.
- Introduïu** (INTRODUIR) la targeta de cara a vosaltres.
- El sucre no es **diluïa** (DILUIR) prou bé perquè el café estava fred.
- Cal que vosaltres **disminuïu** (DISMINUIR) les despeses generals.
- Posseïa** (POSSEIR) tanta riquesa que ni sabia el que tenia.
- Mentre estaven els llums encesos, el cartell **lluïa** (LLUIR) amb força.
- Per favor: **incloeu** (INCLOURE) també la sol·licitud.
- Si jo fora el gerent, **reduiria** (REDUIR) el dèficit que han **produït** (PRODUIR) els administradors.
- Encara no han **reconstruït** (RECONSTRUIR) la necròpolis que van descobrir els arqueòlegs.
- Durant tot el viatge estàs **envaint** (ENVAIR) el carril contrari, de manera que després de dinar **conduiré** (CONDUIR) jo.
- Després d'estudiar el cas, l'advocat ha **deduït** (DEDUIR) que en l'execució del crim **influïren** (INFLUIR) algunes causes encara inexplicables.

2. Escriu el nom sota cada objecte o part de la casa i separa'n les síl·labes:

4. Accentua aquestes paraules agudes quan calga:

valencià	Berlín	anell	ningú	verbal	indecís
comprén	escàs	saltar	confús	apren	oportú
sinó	ressò	això	cantaran	perquè	pretén
Ramon	porter	hereu	matí	cosí	algun

6. Accentua les paraules que calga d'aquestes frases:

- El ballarí ens va saludar quan s'acabà l'obra
- Els vestits d'època tenen molt d'èxit per carnestoltes
- Aquella hipòtesi sobre l'estètica és del tot falsa
- Quasi tot el públic buscava un taxi a l'eixida del teatre
- És més important l'aspecte psíquic que no el físic
- El tècnic va solucionar l'avaría de la línia telefònica
- Hi havia una errada en el número de telèfon de les oficines
- Aquell home era catedràtic de la universitat i es presentava per a degà

7. Relaciona els accents diacrítics amb el dibuix corresponent:

9. Col·loca'ls a les paraules següents la dièresi si la necessiten:

aigua	cui-na	produït	ateisme	conduiria
pasqües	reintentar	suís	agraïment	genuïna
reüll	peüc	quocient	ensaïmada	egoïsta
reixa	cinquanta	ciutat	agrair	contraindicació
obeïes	coincidir	traint	proteïna	reixa
altruïsta	posseït	coutilitzar	diürn	aïllant

PERÍFRASIS VERBALS

OBSERVA PERÍFRASIS VERBALS
OBLIGACIÓ

¿COM ÉS EN VALENCIÀ?

HAVER DE + INFINITIU	Has d'aprofitar més el temps. Hauríem de pensar en altres alternatives
CALDRE QUE + SUBJUNTIU	Cal que visitem els nostres pares demà. Cal que ajudes la mare a fer el dinar.
CALDRE + INFINITIU	Cal assolir un mínim de coneixements per a la prova. Cal que ens comuniquem el resultat.
HAVER-SE DE + INFINITIU	S'ha de llegir el periòdic per a estar informat. S'ha de fer complir la llei.
SER NECESSARI + INFINITIU	És necessari aprendre informàtica. És necessari que arribe.

PERÍFRASIS VERBALES
OBLIGACIÓN

¿CÓMO ES EN CASTELLANO?

TENER QUE+ INFINITIVO	Tienes que aprovechar más el tiempo. Tendríamos que pensar en otras alternativas.
DEBER+INFINITIVO	Debemos respetar a la gente mayor. Debes llevar mascarilla.
HAY QUE+ INFINITIVO	Hay que alcanzar un mínimo de conocimientos para la prueba. Hay que bajar la montaña. Hay que leer el periódico para estar informado. Hay que hacer cumplir la ley.
ES NECESARIO + INFINITIVO	Es necesario aprender informática. Es necesario que llegue.

RECORDA!

Les construccions 'tenir que+infinitiu', 'hi ha que+infinitiu' i 'deure de+infinitiu' són calcs del castellà i no es poden fer servir en un llenguatge normatiu.

EXPRESSIONS DE
PROBABILITAT

¿COM ÉS EN VALENCIÀ?

DEURE + INFINITIU	Ja deuen haver arribat. Deuen tindre la música molt forta perquè no contesten al telèfon.
POT SER QUE, ÉS PROBABLE QUE, ÉS POSSIBLE QUE + SUBJUNTIU	Pot ser que estiga a punt de venir. Pot ser que hui no pluga. És probable que aconseguisca el càrrec.
ADVERBI DE PROBABILITAT (POTSER, PROBABLEMENT, TAL VEGADA) + INDICATIU	Tal vegada eren a la frontera. Probablement ja són les set. Potser diu la veritat.

RECORDA!

La construcció 'deure de+infinitiu' i l'ús del futur o el condicional per a expressar probabilitat són incorrectes en el llenguatge normatiu.

EXPRESIONES DE
PROBABILIDAD

¿CÓMO ES EN CASTELLANO?

DEBER DE + INFINITIVO	Ya deben de haber llegado. Deben de tener la música muy fuerte porque no contestan al teléfono.
PUEDE QUE, ES PROBABLE QUE, ES POSIBLE QUE+SUBJUNTIVO	Puede ser que esté a punto de venir. Puede ser que hoy no llueva. Es probable que consiga el cargo.
ADVERBIOS DE PROBABILIDAD (QUIZÁS, PROBABLEMENTE, TAL VEZ) + SUBJUNTIVO O INDICATIVO	Tal vez están/estén en la frontera. Probablemente ya sean/son las siete. Quizás diga/dice la verdad
FUTURO SIMPLE, COMPUESTO Y CONDICIONAL	Estará comiendo, es su descanso. Habrá ido al despacho del director. Supongo que le dolería la cabeza.

PERÍFRASIS VERBALS
IMMINÈNCIA

¿COM ÉS EN VALENCIÀ?

ESTAR A PUNT DE +
INFINITIU
ESTAR PER + INFINITIULa llet està a punt de bullir.
El vaixell està per arribar.

TEMPS DE FUTUR

El museu obrirà d'ací a deu minuts.
Ara us diré el que va passar.

RECORDA!

La construcció 'Anar a + infinitiu' pot provocar confusions, per això és incorrecta per al futur immediat: Només es pot usar en passat o quan el verb anar manté el sentit de 'desplaçar-se d'un lloc a un altre'.

Anava a obrir la porta quan has telefonat.

Espera, que han tocat a la porta i vaig a veure qui és.

PERÍFRASIS VERBALES
INMEDIATEZ

¿CÓMO ES EN CASTELLANO?

ESTAR A PUNTO DE +
INFINITIVOLa leche está a punto de hervir.
El barco está a punto de llegar.

TIEMPOS DE FUTURO

El museo abrirá en 10 minutos.
Ahora os diré lo que pasó.

IR A + INFINITIVO

El museo va a abrir en 10 minutos.
Ahora os voy a decir lo que pasó.

PRACTICA

1. Marca les oracions que continguen perífrasis incorrectes:

- a. ☐ Els pares encara no deuen d'haver tornat perquè no hi veig llum.
- b. ☐ Si vols aprovar l'examen, has d'estudiar més.
- c. ☐ M'han dit que la fàbrica de cotxes va a abaixar els preus.
- d. ☐ No cal preparar tants plats; com que han anat de dinar, no deuen tindre molta fam ja.
- e. ☐ Serà la teua cosina qui ha deixat la porta de casa oberta; ha estat ací aquest matí.

2. Ratlla les perífrasis incorrectes i torna-les a escriure correctament en les pautes:

Vaig a deixar-me el curs de la universitat. Aquesta faena és important; hi ha que dedicar-hi més temps. Crec que deuria centrar-m'hi i no perdre temps amb altres coses.

Totes les persones que visquen prop de la zona de l'incendi deuen d'abandonar les seues cases. Probablement siga per unes hores. Anem a informar-los a mesura que ens arriben les comunicacions dels equips d'emergències

3. A continuació hi ha sis parelles d'oracions. Parteix de la primera per a completar la segona amb una perífrasi:

a) No pots eixir sense fer els deures.

Si vols anar-te'n _____ acabes les tasques.

c) No arriben a temps per a la presentació. Pot ser que hi haja problemes de trànsit.

No arriben a temps per a la presentació. _____ haver-hi problemes de trànsit.

e) És molt estrany que Neus no haja acudit hui a la reunió.

Pot ser que _____ malalta i, per això, no hi ha acudit.

g) Pot explicar la lliçó?

Ara _____ (explicar).

b) L'assistència al seminari és obligatòria per als estudiants.

Els estudiants _____ obligatòriament al seminari.

d) Volem fer un viatge aquest estiu.

Si voleu fer un viatge aquest estiu, _____ estalviar.

f) Està molt commoguda amb la història.

Ja ho crec, fins i tot pareix que _____ (plorar).

h) M'han dit que vols ser actor.

Sí, però _____ tenir en compte que _____ parlar bé en públic.

4. Amb els elements que trobaràs a continuació, expressa probabilitat formant oracions:

preparació - guanyar - competició

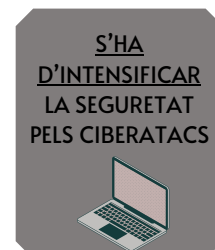
sense ajuda - treball - acabar

abric - fred - gent

accident - embús - provocar

5. Reescriu els cartells amb altres expressions equivalents:

6. Tria l'opció més adequada de les que hi ha entre parèntesis per a completar cada oració:

- a) _____ (Anem a veure/ A veure), què t'ha passat?
- b) Quan tinga ganes _____ (vaig a anar-me'n/ me n'aniré) al gimnàs.
- c) Demà mateix _____ (heu de portar/ deveu portar) el xiquet al metge.
- d) _____ (Ara vos explicaré/ Vaig a explicar-vos) una història graciosa que em van contar ahir.
- e) _____ (Cal que vages/ Hi ha que anar) a la botiga a comprar pa.
- f) La setmana que ve _____ (pot ser que faça/ pot ser faig) un arròs.
- g) He telefonat a l'oficina, però ningú contesta. _____ (se n'han d'haver/ se'n deuen haver) anat de vacances.
- h) No sé qui ha espatllat l'ordinador, _____ (igual/ potser) ho han fet els xiquets.
- i) _____ (Hi ha que acabar/ És necessari acabar) les tasques abans de dilluns.
- j) Duem 30 minuts esperant que hi arribe; _____ (deu ser/ deu de ser) que s'ha perdut.

7. Tradueix les frases següents que contenen expressions de probabilitat:

- 1. Serían las diez cuando volvió a casa: _____
- 2. Se habrá vuelto a su casa: _____
- 3. La niña tendrá sueño y por eso llora: _____
- 4. Igual lo ha entregado el repartidor: _____
- 5. Tendrás hambre a estas horas, verdad?: _____
- 6. Quizás escribo hoy la carta de presentación _____
- 7. Este problema no será tan difícil de solucionar, es de primaria: _____
- 8. No deben de tener más de diez años de antigüedad: _____

8. Digues quina és l'opció correcta en cada cas:

1 Pep Tres minuts i el tindrem ací.

- a) va a arribar
- b) està a arribar
- c) està a punt d'arribar

2 És molt tard. Qui a estes hores?

- a) telefonarà
- b) deu de telefonar
- c) deu telefonar

3 bon oratge hui, així podrem anar a la platja.

- a) Potser faça
- b) Pot ser que faça
- c) Pot ser farà

4. al més prompte possible! No puc amb la intriga!

- a) He de saber-ho
- b) Haig de saber-ho
- c) Dec saber-ho

5..... ta mare l'horari dels autobusos.

- a) Tal volta; sap
- b) Tal vegada; sàpia
- c) Pot ser que; sap

6 que em dones un colp de mà amb el treball.

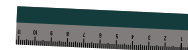
- a) No cal
- b) No deus
- c) No hi ha

9. Completa el missatge usant les perífrasis adequades:

_____ (SABER) que la previsió meteorològica per a la setmana que ve no és molt bona. Tanmateix, _____ (ESTAR) ras el cel, així podrem vore la pluja de les Perseides. En tot cas, _____ (RESPECTAR) les normes del parc natural quant a residus i soroll. Si vols, puc consultar el web de l'ajuntament, _____ (PUBLICAR) ací.

10. Escriu cinc oracions que expressen obligació a partir dels objectes de les imatges:

SOLUCIONARI

1. Marca les oracions que continguem perífrasis incorrectes:

- a. ☒ Els pares encara no deuen d'haver tornat perquè no hi veig llum.
- b. ☐ Si vols aprovar l'examen, has d'estudiar més.
- c. ☒ M'han dit que la fàbrica de cotxes va a abaixar els preus.
- d. ☐ No cal preparar tants plats; com que han anat de dinar, no deuen tindre molta fam ja.
- e. ☒ Serà la teua cosina qui ha deixat la porta de casa oberta; ha estat ací aquest matí.

2. Ratlla les perífrasis incorrectes i torna-les a escriure correctament en les pautes:

Vaig a deixar-me el curs de la universitat. Aquesta faena és important; hi ha que dedicar-hi més temps. Crec que deuia centrar-m'hi i no perdre temps amb altres coses.

Em deixaré cal dedicar-hi hauria de centrar-m'hi

Totes les persones que viuen prop de la zona de l'incendi deuen abandonar les seues cases. Probablement siga per unes hores. Anem a informar-les a mesura que ens arriben les comunicacions dels equips d'emergències.

han d'abandonar Probablement és/és probable que siga Els informarem

3. A continuació hi ha sis parelles d'oracions. Parteix de la primera per a completar la segona amb una perífrasi:

- a) No pots eixir sense fer els deures.
Si vols anar-te'n, CAL QUE/ÉS NECESSARI QUE acabes les tasques.
- b) L'assistència al seminari és obligatòria per als estudiants.
Els estudiants HAN D'ASSISTIR obligatòriament al seminari.
- c) No arriben a temps per a la presentació. Pot ser que hi haja problemes de trànsit.
No arriben a temps per a la presentació. DEU/POT haver-hi problemes de trànsit.
- d) Volem fer un viatge aquest estiu.
Sí, volem fer un viatge aquest estiu, HEU D'estalviar.
- e) És molt estrany que Neus no haja acudit hui a la reunió.
Pot ser que ESTIGA malalta i, per això, no hi ha acudit.
- f) Està molt commoguda amb la història.
Ja ho crec, fins i tot pareix que PLORARÀ (plorar).
- g) Pot explicar la lliçó?
Ara L'EXPLIQUE/L'EXPLICARÉ (explicar).
- h) M'han dit que vols ser actor.
Sí, però HE D'èsser en compte que CAL/S'HA D'èsser parlar bé en públic.

4. Amb els elements que trobaràs a continuació, expressa probabilitat formant oracions:

RESPOSTA OBERTA

preparació - guanyar - competició sense ajuda - treball - acabar obric - fred - gent accident - embús - provocar

Si vols guanyar la competició, pot ser que hages de fer-ne una bona preparació.
Probablement no acabes el treball sense ajuda.
Deu fer fred, perquè la gent va amb obric pel carrer.
Deu haver-hi un accident i, per això, s'ha provocat un embús a la carretera d'Ontinyent.

5. Reescriu els cartells amb altres expressions equivalents:

RESPOSTA OBERTA

EL TREN ESTÀ A PUNT DE SORTIR.

EL TREN ESTÀ PER SORTIR

CAL PRESENTAR EL PASSAPORT EN EL CONTROL

S'HA DE PRESENTAR EL PASSAPORT EN EL CONTROL

POT HAVER-HI CAMPANYA DE VACUNACIÓ EL PRÒXIM MES

POT SER QUE HI HAJA CAMPANYA DE VACUNACIÓ EL PRÒXIM MES

S'HA D'INTENSIFICAR LA SEGURETAT PELS CIBERATACS

CAL INTENSIFICAR LA SEGURETAT PELS CIBERATACS

6. Tria l'opció més adequada de les que hi ha entre parèntesis per a completar cada oració:

- a) A veure (Anem a veure/ A veure), què t'ha passat?
- b) Quan tinga ganes me n'aniré (vaig a anar-me'n/ me n'aniré) al gimnàs.
- c) Demà mateix heu de portar (heu de portar/ deueu portar) el xiquet al metge.
- d) Ara vos explicaré (Ara vos explicaré/ Vaig a explicar-vos) una història graciosa que em van contar ahir.
- e) Cal que vages (Cal que vages/ Hi ha que anar) a la botiga a comprar pa.
- f) La setmana que ve pot ser que faça (pot ser que faça/ pot ser faig) un arròs.
- g) He telefonat a l'oficina, però ningú contesta. se'n deuen haver (se n'han d'haver/ se'n deuen haver) anat de vacances.
- h) No sé qui ha espatllat l'ordinador, potser (igual/ potser) ho han fet els xiquets.
- i) És necessari acabar (Hi ha que acabar/ és necessari acabar) les tasques abans de diilluns.
- j) Duem 30 minuts esperant que hi arribi; deu ser (deu ser/ deu de ser) que s'ha perdut.

7. Tradueix les frases següents que contenen expressions de probabilitat:

RESPOSTA OBERTA

1. Serían las diez cuando volvió a casa: Deuen ser les deu quan va tornar a casa.
2. Se habrá vuelto a su casa: Pot ser que haja tornat a sa casa.
3. La niña tendrá sueño y por eso llora: La xiqueta deu tindre son i per això plora.
4. Igual lo ha entregado el repartidor: Potser ho ha lliurat el repartidor.
5. Tendrás hambre a estas horas, verdad?: Deus tindre fam a estes hores, veritat?
6. Quizás escribo hoy la carta de presentación: Potser escric hui la carta de presentació.
7. Este problema no será tan difícil de solucionar, es de primaria: Aquest problema no deu ser tan difícil de solucionar, és de primària.
8. No deben de tener más de diez años de antigüedad: No deuen tindre més de deu anys d'antiguitat.

8. Digues quina és l'opció correcta en cada cas:

1. Pep Tres minuts i el tindrem ací.
a) va a arribar
b) està a arribar
c) està a punt d'arribar
2. És molt tard. Qui a estes hores?
a) telefonarà
b) deu de telefonar
c) deu telefonar
3. bon oratge hui, així podrem anar a la platja.
a) Potser faça
b) Pot ser que faça
c) Pot ser farà
4. al més prompte possible! No puc amb la intriga!
a) He de saber-ho
b) Haig de saber-ho
c) Dec saber-ho
5. ta mare l'horari dels autobusos.
a) Tal volta; sap
b) Tal vegada; sàpia
c) Pot ser que; sap
6. que em dones un colp de mà amb el treball.
a) No cal
b) No deus
c) No hi ha

9. Completa el missatge usant les perífrasis adequades:

RESPOSTA OBERTA

Has de saber (SABER) que la previsió meteorològica per a la setmana que ve no és molt bona. Tanmateix, pot ser que estiga (ESTAR) ras el cel, així podrem vore la pluja de les Perseides. En tot cas, hem de respectar (RESPECTAR) les normes del parc natural quant a residus i soroll. Si vols, puc consultar el web de l'ajuntament, deuen publicar-les (PUBLICAR) ací.

10. Escriu cinc oracions que expressen obligació a partir dels objectes de les imatges:

RESPOSTA OBERTA

Cal usar el regle als estudiants per assegurar que es mesuren les dimensions amb precisió.
Heu d'utilitzar el clarió per a resoldre el problema de matemàtiques en la pissarra.
Si vols tindre una bona cal·ligrafia, has d'usar una ploma.
Per favor, heu d'escriure sobre el pupitre. Si no, no ix bé la lletra.
No s'ha d'usar el regle per a imposar castics físcs.

- Llegiu el text següent i empleneu-lo amb la resposta adequada perquè tinga sentit complet. Useu la graella que hi ha sota el text.

De Russafa al Carme

No sé en quin moment, de fet, el primer ____1____ del Carme va vore el primer turista, ni si ara, este estiu que no ____2____, els pocs veïns indemnes, quan ixen al balcó, reconeixen o no el barri sense eixes persones que fins fa uns mesos anaven deixant en l'aire brotxades gruixudes i acolorides per tot arreu

El 16 d'agost, la meua dona i jo vam fer una passejada des de Russafa fins al Carme. Era diumenge, les deu del matí, la calor ja apuntava maneres i desconeixíem la cara ____3____ s'hauria alçat la Mare de ____4____ d'Agost en un any sense festes als pobles. En els primers carrers ens va sorprendre la realitat: va ser fàcil asseure's en el café de moda, en una de les taules bones, on corre una brisa capaç de fer-te pensar que el café val tot l'or que et demanen. No ____5____ una tranquil·litat de ciutat recentment desperta, ____6____ de fàbrica tancada, de "disculpen, però només treballen els de manteniment". No, no era dia de descans: les grans ciutats no dormen, tenen sempre una aixeta oberta i una mamella d'on no deixa de ____7____ la llet.

Vam poder passejar agafats de la mà sense haver de separar-nos ni haver de deixar que pel buit d'entre els nostres cossos cabera un home amb bermudes o uns xiquets que no volen saber ____8____ de l'arquitectura d'estil rococó i que segueixen, al costat dels seus pares, l'estela d'un ____9____ roig. Vam poder, com els gats, gaudir sense pressa de la part morena del carrer. ____10____ caminàvem tot pareixia haver-se afonat, i ressorgit un altre orde. El Carme deixant de ser una destinació del desig per a tornar a ser la primera pàgina d'aquells llibres ____11____, de menuts, sobre una ____12____ inicial, anàvem afegint elements de la realitat a força de posar làmines semitransparents. Sobre un carrer on només hi havia edificis i voreres col·locaves els cotxes i el mobiliari urbà; després ____13____ i aparadors; més tard el cel, en el qual sempre hi havia algun teuladí en una cantonada.

La Ciutat Vella continua ____14____ fins i tot davall d'eixa capa apegalosa i postapocalíptica que no sabem encara si ha vingut per a ____15____ o no, sols que ara tenim més temps per a contemplar-la. No em referisc a temps lliure, sinó al fet que han desaparegut els rius de gent que et feien avançar de carrer en carrer com si estigueres en una cadena d'assemblatge de ____16____ automobilístiques. Quan vam travessar Cavallers continuava vigent l'estètica del barri que respira gràcies a cada establiment obert, un territori clònic al d'altres ciutats envellides –farcides de modernitat de ____17____–, però ens vam ____18____ alguna cosa havia canviat, tan sols va ser una sensació que ens sorprengué com si una puput es pujara a la Font dels Xiquets, de Marià Benlliure.

En arribar a la plaça de Sant Jaume, li vaig contar a la meua dona aquella vegada que un dimarts assolellat de feia quinze anys, de camí al Forn de Sant Nicolau, van passar pel meu costat una vintena de xiques escandinaves amb bici i jo, creient que em trobava en la mitat d'un miracle cinematogràfic, em vaig entristir quan va aparéixer el seu professor al final, moreno i mascle com un caliquenyo. El diumenge 16 d'agost era ____19____ que haguera ocorregut el mateix –ara que ha desaparegut gran part de la banalitat–; continuen havent ____20____ turistes, però som nosaltres, recuperant les coses que vam deixar, conscientment o no, a la intempèrie.

Font: <https://valenciaplaza.com/de-russafa-al-carme>

	A	B	C
1	veï	veí	vei
2	n'hi han	n'hi ha	hi ha
3	amb què	amb que	amb la que
4	Dèu	Deu	Déu
5	notavem	notàvem	notávem
6	sinò	si no	sinó
7	brollar	manar	borbotejar
8	gens	res	cap
9	paraigües	paraigua	paraigues
10	Conforme	Segons	A mesura que
11	en els que	en els quals	en que
12	il·lustració	ilustració	ilustraciò
13	transeunts	transeúnts	transeünts
14	sent-hi	sent-ho	sent-lo
15	permanéixer	romandre	permaneguer
16	peses	peçes	peces
17	bijuteria	bisuteria	bixuteria
18	donar compte que	adonar de que	adonar que
19	difícilíssim	difícilísim	difícilisim
20	-n'hi	-hi	-ne

Solucionari:
 1B - 2B - 3A - 4C - 5B - 6C - 7A - 8B - 9B - 10C - 11B - 12A -
 13C - 14B - 15B - 16C - 17A - 18C - 19A - 20B

- 1 La paraula *veí* es pronuncia en síl·labes diferents i hi posem un accent per a marcar aquest trencament del diftong. Com que la paraula *s'adiu* a les normes d'accentuació (aguda acabada en vocal), podem accentuar.
- 2 El verb *haver-hi* es conjuga sempre en singular encara que les paraules que el segueixen vagen en plural. El pronom *'en'* substitueix el complement directe *'turistes'*.
- 3 El relatiu amb què fa referència a l'antecedent *'la cara'*. També podríem dir *'amb la qual'*, però la forma *'amb la que'* és incorrecta, ja que no es tractaria d'un relatiu.
- 4 La paraula *'Déu'*, quan vol dir divinitat o ésser superior, s'escriu amb accent.
- 5 La forma verbal *'notàvem'* s'escriu amb accent perquè és una paraula plana que acaba en consonant.
- 6 *'Sinó'* és un conjunció adversativa que indica oposició i s'escriu amb accent tancat, mentre que *'si no'* és el conjunt de la conjunció condicional *'si'* i l'adverbi de negació *'no'*.
- 7 El verb *'brollar'* vol dir *'eixir un líquid'* i no és sinònim de *manar*. La forma **borbotejar* no existeix en valencià.
- 8 La forma correcta és el pronom *'res'* que vol dir *'cap cosa'*. *'Gens'* i *'cap'* són determinants i van acompanyats d'un substantiu. Un truc per no confondre aquestes formes és substituir *'gens'* per *'en absolut'*.
- 9 La forma adequada és *'paraigua'* per al singular. El plural *'paraigües'* no es pot emprar quan és singular.
- 10 L'opció adequada és *'a mesura que'*. Les expressions *'segons'* i *'conforme'* no s'usen per a progressivitat temporal.
- 11 L'opció correcta és *'en els quals'*, ja que és un relatiu que fa referència als llibres. També podríem dir *'en què'*.
- 12 La paraula *il·lustració* s'escriu amb *la* geminada i accent tancat.
- 13 El mot *transeünts* es pronuncia en síl·labes diferents i hi posem un accent per a marcar aquest trencament del diftong. Com que la paraula no *s'adiu* a les normes d'accentuació (aguda acabada en consonant), posem dièresi.
- 14 La forma correcta és *'sent-ho'*, atès que el pronom *'ho'* substitueix l'atribut *'vella'*.
- 15 El verb és *'romandre'* que vol dir *'quedar-se o mantindre's en un estat'*. Les altres formes no són normatives.
- 16 El plural de *'peça'* és *'peces'*. Davant les vocals *'e, i'* s'escriu *c*, i mai *ç*.
- 17 La paraula adequada és *'bijuteria'*. Les altres formes no són normatives.
- 18 El verb és *'adonar-se'*. La forma *'donar-se compte'* és un calc del castellà. Amés, hem de fer caure la preposició davant de la conjunció *'que'*.
- 19 Els superlatius s'escriuen amb *'ss'*, per tant la forma correcta és *'difícilíssim'*.
- 20 El pronom correcte és *'hi'* que substitueix el complement circumstancial de lloc.